

فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی

سال سیزدهم شماره ۵۳ بهار ۱۳۹۸

تحلیل استنادی و محتوایی مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی از آغاز انتشار (۱۳۸۵) تا سال ۱۳۹۴

افشین حمیدی پور^{۱*}

معصومه امی^۲

رسول زورقی^۳

چکیده

مطالعه حاضر با هدف تحلیل استنادی مقالات مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی از آغاز انتشار (۱۳۸۵) تا پایان سال ۱۳۹۴ انجام شده است. پژوهش با کمک فنون کتابسنجی از جمله تحلیل استنادی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش، کل مقالات مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی از آغاز انتشار (۱۳۸۵) تا سال ۱۳۹۴ می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده از نرم‌افزار اکسل و نیز آمار توصیفی، جدول و نمودار استفاده شده است. نتایج نشان داد در طی ۱۰ سال فعالیت انتشار مقالات علمی در مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی ۳۵۸ مقاله در ۴۰ شماره با همکاری ۱۰۵۴ نفر منتشر شده است که به‌طور میانگین هر مقاله توسط ۲/۹۵ نفر به رشته تحریر در آمده است. تعداد ارجاعات در این مقالات ۱۲۶۲۳ مورد است که میانگین ارجاع به ازای هر مقاله ۳۵/۲۶ و برای هر شماره ۳۱۵/۵۷ ارجاع است. سال ۱۳۹۴ بیشترین میزان ارجاع را داشته است. از بین منابع اطلاعاتی مقالات مجلات بیشترین میزان ارجاع را به‌خود اختصاص داده‌اند و کمترین میزان ارجاع مربوط به طرح‌های پژوهشی است. پراستنادترین کتب فارسی روش‌های تحقیق در علوم رفتاری و در بین کتب لاتین *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* می‌باشد. همچنین در بین نشریات فارسی، مجله اندیشه و رفتار و در بین نشریات لاتین *Personality*

۱- استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران (نویسنده مسئول) Email:hamdipour@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

۳- استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

and Individual Differences جزء پراستنادترین منابع بوده است. ۷۷/۷۳ درصد کل استنادها به منابع لاتین و ۲۲/۲۷ درصد به منابع فارسی صورت گرفته است. ضریب همکاری نویسندگان ۰/۵۷. به دست آمد که نشان می‌دهد نویسندگان مقالات در نگارش مقالات همکاری مطلوبی از خود نشان داده‌اند. در پژوهش حاضر همبستگی معنی‌داری بین فراوانی تجمعی سالانه مقالات (Cna) و سال‌های (Y) بین ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴ مشاهده شد. با استفاده از رگرسیون نمایی می‌توان پیش‌بینی کرد که تعداد مقالات با موضوع روانشناسی در مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی با سرعت بالایی در آینده منتشر خواهد شد. حتی می‌توان برآورد کرد که فراوانی تجمعی برودادهای علمی در این حوزه در سال ۱۴۰۴ دو برابر آن در سال ۱۳۹۴ خواهد شد.

واژگان کلیدی: تحلیل استنادی؛ تحلیل محتوایی؛ مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی، کتابسنجی، روانشناسی

مقدمه

یکی از منابع اطلاعاتی که روز به روز بر تعداد کمی آنها افزوده می‌شود مجلات هستند که از اصلی‌ترین کالاهای اطلاعاتی در کتابخانه‌های امروزی محسوب می‌شوند. علی‌رغم رشد روزافزون منابع اطلاعاتی و بهای آنها، بودجه کتابخانه‌ها از روند ثابت و یا کاهشی تبعیت می‌کند. از این رو لازم است کتابداران از بین این منابعی که روز به روز بر حجم آنها افزوده می‌شود دست به انتخاب بزنند. این گفته قدیمی رابرت برادوس که قرن هجدهم قرن جزوه و قرن نوزدهم قرن کتاب و قرن بیستم قرن نشریات است هنوز تازگی خود را از دست نداده است (تیمورخانی، ۱۳۸۱).

بنابه دلیل اینکه مجله‌ها در بین سایر مدارک به‌خاطر ویژگی‌های خاص مورد توجه پژوهشگران هستند و با توجه به نقش مجلات در تولید علم و دانش، لازم است که مورد ارزیابی دقیق علمی قرار بگیرند که برای این منظور از روش تحلیل استنادی استفاده می‌شود.

از آنجایی که دانشمندان با قدم نهادن و تکیه بر سکوی پیشینیان، پلکان دانش بشری را بنا می‌نهند و بالا می‌روند، طبیعت این حرکت را با دقت نظر و تحلیل پانویس‌ها و استنادها می‌توان مشاهده کرد. در واقع، استناد ترسیم نقشه جاده‌ای است که نویسنده آن را پدید آورده و خوانندگان را وا می‌دارد تا آن مسیر را بیمایند و به سر منزل مقصود برسند. نمودار شدن یک مقاله در سیاهه مراجع یک سند بازگوکننده این مطلب است که در ذهن نویسنده ارتباطی بین اثر وی و مقاله‌ای که با آن در فهرست مأخذ استناد کرده است، وجود دارد. تجزیه و تحلیل‌هایی که درباره این ارتباطات صورت می‌گیرد، مقوله‌ای به نام تحلیل استنادی را پدید می‌آورد (فروزانی، ۱۳۸۲).

آنچه در تحلیل استنادی اهمیت و اولویت می‌یابد، توجه به الگوی ارتباطی ویژه‌ای است که میان منابع اطلاعاتی و نویسندگان آنها شکل می‌گیرد و تداوم پیدا می‌کند. در زمینه تحلیل استنادی در حوزه‌های مختلف پژوهش‌های گوناگونی صورت گرفته است و از جمله حوزه‌هایی که در آن پژوهش‌های کمتری انجام شده، روانشناسی است که در ادامه مطلب به آن پرداخته می‌شود.

تاریخچه روان‌شناسی نوین در ایران به سال ۱۲۹۸ به تدریس درس روانشناسی جدید توسط علی‌اکبر سیاسی برمی‌گردد. روانشناسی علم مطالعه رفتارهای روانی، حیات روانی و فرآیندهای ذهنی است که با استفاده از روش‌های تجربی به مطالعه این فرآیندها در گستره وسیع می‌پردازد (آذربایجانی، ۱۳۹۱). در این زمینه مجلات گوناگونی در ایران و جهان در حوزه‌های علمی منتشر می‌شود که یکی از این حوزه‌های علمی، روانشناسی است و دارای مجلات متنوعی است. در ایران تاکنون ۱۹ مجله در حوزه روانشناسی چاپ و منتشر شده است که امتیاز دو نشریه متعلق به انجمن روانشناسی ایران می‌باشد. یکی از این مجلات، مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی است که از سال ۱۳۸۵ کار خود را آغاز کرده و تا پایان سال ۱۳۸۸ با نام روانشناسی دانشگاه تبریز و با درجه علمی - پژوهشی منتشر شده است (سامانه ارزیابی نشریات علمی، ۱۳۹۴). با گذشت حدود یک دهه از فعالیت انتشاراتی نشریه حاضر، به نظر می‌رسد محتوای این نشریه نیاز به تحلیل استنادی دارد تا از یک‌طرف دست‌اندرکاران

نشریه را از کم و کیف محتوای استنادی مقالات آگاه کرد و از طرف دیگر اطلاعات استنادی مفیدی را در اختیار خوانندگان قرار داد.

در پژوهش حاضر استناد در واقع یادداشت ارجاعی به اثری است که از آن عبارتی نقل شده یا ارجاع به یک اثر یا یک منبع موثق به منظور اثبات صحت یک مطلب یا یک نظر صورت گرفته است (سلطانی و راستین، ۱۳۸۱). و در مطالعه استنادی رابطه میان مدارک استناد دهنده و مدرک مورد استناد بررسی می‌شود و هرگاه سعی شود قواعد حاکم بر این رابطه کشف شود تحلیل استنادی صورت گرفته است (حری، ۱۳۶۲).

هم‌چنین نویسندگان پرتألیف در پژوهش حاضر به نویسندگانی گفته می‌شود که در حوزه‌های تخصصی خود پدیدآورنده تعداد زیادی مقاله هستند و از میانگین تعداد نویسندگان بر تعداد مقالات آنها در یک سال، همکاری نویسندگان به دست می‌آید (حمیدی‌پور و کوکبی، ۱۳۹۱).

تحلیل استنادی از روش‌های علمی و معتبر برای ارزیابی مجلات است. پژوهش‌های متعددی در خصوص تحلیل استنادی در ایران و جهان انجام شده که در این بخش، به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود:

زارعی و خداداد شهری (۱۳۹۳) در پژوهشی مقالات فصلنامه مطالعات راهبردی (شماره‌های ۶۲-۴۶) را با روش تحلیل استنادی مورد بررسی قرار دادند. نتایج آنها نشان داد که در مجموع ۱۲۳ مقاله چاپ شده شماره‌های فوق، از ۴۰۲۳ منبع استفاده شده که میانگین استناد برای هر مقاله ۳۲/۷۰ و برای هر شماره ۲۳۶/۶۴ است که میانگین متوسط به پایین بوده و نشان می‌دهد نویسندگان مقالات می‌بایست در خصوص استناددهی به منابع معتبر اهتمام بیشتری داشته باشند و مقالات خود را با توجه به پیشینه‌های مدون علمی تدوین نمایند. هم‌چنین نتایج نشان داد که در میان نویسندگان مقالات، تمایل به کار گروهی کم‌رنگ بوده است، چرا که کمتر از یک سوم مقالات (۳۳ مقاله) به صورت گروهی تدوین و انتشار یافته‌اند. بررسی محمل‌های اطلاعاتی نشان داد کتاب‌ها با ۲۱۰۰ استناد و مقالات نشریات با ۱۲۲۴ استناد بالاتر از سایر منابع قرار گرفته‌اند.

آقامحمدی و بصیرنیا (۱۳۹۳)، وضعیت استنادی مقاله‌های نشریه مهندسی فرهنگی را بررسی نمودند. نتایج آنها نشان داد که از مجموع ۲۶۹ مقاله منتشر شده، میانگین تعداد مقالات برای هر شماره، ۶/۷۲، میزان کل استنادها ۶۰۱۵ و میانگین استناد برای هر شماره، ۱۵۰/۳۷ منبع بوده است. طبق یافته‌های پژوهش، در بین منابع اطلاعاتی، کتاب (اعم از فارسی، لاتین و عربی) با بیش از ۶۲/۶۶ درصد و از نظر وضعیت زبانی، منبع فارسی با ۵۶/۵۴ درصد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. بیشترین تعداد مقالات مربوط به مردان با ۴۴۲ مقاله و مابقی مربوط به زنان با ۸۰ مقاله بوده است. بیشترین مقالات منتشر شده، به صورت گروهی با ۱۸۲ مقاله بوده و از نظر مدرک تحصیلی، ۴۴/۸۳ توسط افرادی تألیف شده که دارای مدرک تحصیلی دکتری بوده‌اند. از نظر توزیع مقالات بر اساس حوزه‌های موضوعی پنج‌گانه موجود در نشریه، بیشترین درصد مقالات منتشر شده (۳۵ درصد) در حوزه مهندسی فرهنگی نظام اجتماعی به رشته تحریر درآمده است.

زرعی، آذربخش، خدادادشهری (۱۳۹۴)، در پژوهشی تحلیل استنادی و محتوایی مقالات فصلنامه مطالعات ملی (شماره های ۵۸-۱۶) را با روش تحلیل استنادی مورد بررسی قرار دادند. نتایج آنها نشان داد که در بررسی پراکندگی موضوعی مقالات، افزون بر نیمی از مقالات، موضوع «هویت ملی» را مورد بحث و بررسی قرار داده‌اند. کتاب‌ها با ۶۸۲۰ استناد و مقالات نشریات با ۲۲۳۴ استناد بالاتر از سایر منابع قرار گرفتند. در بین منابع استناد شده فارسی ۶۸/۴۷٪ از کتب تألیفی و ۳۱/۵۲٪ ترجمه بود. پراستنادترین نویسنده و مترجم به ترتیب «آنتونی گیدنز» با ۸۲ و «محسن ثلاثی» با ۵۱ استناد است. پراستنادترین کتاب فارسی و لاتین، «تجدد و تشخص» و Social Identity به ترتیب با ۳۱ و ۹ استناد است. پراستنادترین مجلات فارسی و لاتین، نشریه «مطالعات ملی» و Journal of Personality and Social Psychology به ترتیب با ۳۴۵ و ۱۱ استناد است.

کولی و سین (۲۰۰۳) در پژوهشی مجله هندی روانشناسی و علوم وابسته را با روش تحلیل استنادی مورد بررسی قرار دادند. از مجموع ۴۵۷ استناد به کار برده شده در ۲۶ مقاله علمی پژوهشی، ۷۶/۸۱ درصد مربوط به مقالات مجلات، ۱۸/۵۹ درصد مربوط به تک نگاشت‌ها و مابقی مربوط به مقالات کنفرانس‌ها، پایان نامه‌ها و... بودند.

اوموتایو (۲۰۰۴) ویژگی‌های کتابسنجی در تحلیل محتوایی مجله ایفه^۱ در حوزه روانشناسی را از سال ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۲ را بررسی کرد. نتایج نشان داد که نویسندگان خارجی مجله در شماره اول ۲۱/۷ درصد در ۴ سال آخر به ۵۲ درصد افزایش پیدا کردند. حوزه موضوعی مجله ۱۴ زمینه روانشناسی، آموزش، جامعه‌شناسی و سلامت روانی و... را پوشش داده است. مجلات ۴۷/۷ درصد و کتاب‌ها ۴۵/۲ درصد از کل استنادات را تشکیل داده‌اند. علی‌رغم جاری نبودن منابع ۲۰ درصد استنادات شامل منابع زیر ۵ سال بوده‌اند. میزان خود استنادی ۵/۳ درصد و خوداستنادی مجلات ۱/۱۲ درصد محاسبه شده است.

باناتپانوار، بیرادار و کاناپاناوار^۲ (۲۰۱۳) در پژوهشی "تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دکترای رشته گیاه‌شناسی دانشگاه کومپو در هند" را مورد بررسی قرار دادند. نتایج آنها نشان داد که محققان این دانشگاه به‌طور عمده از مجلات استفاده می‌کنند. الگوی استنادی منابع نشان داد که استناد به مجلات، بیش از ۷۴/۷۷ درصد؛ استناد به کتاب‌ها ۱۶/۲۰ درصد و استناد به مقالات کنفرانس‌ها ۴/۴۸ درصد بوده است که این امر نشان‌دهنده اهمیت مجلات و وابستگی محققان به آنها برای انجام کارهای تحقیقاتی است.

إزما و آسوغوا^۳ (۲۰۱۴)، تحلیل استنادی مقالات منتشره در دو مجله زبان‌شناسی^۴ و زبان‌شناسی کاربردی^۵ بین سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰ را انجام دادند. نتایج بررسی ۸۸۴ مقاله نشان داد، مجموع کل استنادها ۱۵۲۸۳ و میانگین استناد برای هر مقاله ۱۷/۲ بوده است. در بین منابع اطلاعاتی، ۵۳/۳ درصد استناد به کتاب‌ها و تک‌نگاشت‌ها و ۳۵/۹ درصد به مقالات مجلات استناد شده بود. همچنین، ۶۳/۲ درصد از منابع مورد استناد، تک نویسنده و بقیه آثار، نویسندگان مختلف داشته است. یافته‌ها از پایین بودن میزان همکاری در تحقیقات زبان‌شناسی حکایت دارد، چرا که پروژه‌های تحقیقاتی مشترک در مقالات مورد بررسی، تنها ۰/۳۷ درصد از مقالات را شامل گردید. علاوه بر آن، مجله «زبان‌شناسی کاربردی» به‌عنوان پراستنادترین مجله و «نوآم چامسکی»، پراستنادترین نویسنده مشخص گردید.

پدیدآورندگان مقالات به‌گونه‌های مختلف به منابع استناد می‌کنند و این موضوع در

1- Ife

3- Ezema & Asogwa

5- Applied Linguistics

2- Banateppanvar, Biradar, Kannappanavar

4- Journal of Linguistics

پژوهش‌های زیادی مورد بررسی قرار گرفته است. از لحاظ محمل‌های اطلاعاتی (محمودی و اخوتی، ۱۳۸۷، همایی و همکاران، ۱۳۹۰، کولی و سین^۱، ۲۰۰۳ و اومتایو^۲، ۲۰۰۴)، از نظر زبان منابع (قهنویه و همکاران، ۱۳۹۰) و (مقصودی و دوستدار، ۱۳۹۲)، از نظر تعداد نویسندگان (همایی و همکاران، ۱۳۹۰)، از نظر جنسیت نویسندگان (قهنویه و همکاران، ۱۳۹۰ و همایی و همکاران، ۱۳۹۰) و استنادها از نظر زمان (فاسا^۳، ۲۰۱۱) بررسی و تحلیل شده است. پژوهش حاضر سعی دارد تا با استفاده از روش تحلیل استنادی، مقالات مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی را که با همکاری انجمن روانشناسی ایران منتشر می‌شود از آغاز انتشار (۱۳۸۵) تا سال ۱۳۹۴ ارزیابی کند تا الگوی رفتار علمی نویسندگان، وضعیت مقالات، روابط موجود میان متن مقالات و مأخذ آنها، میزان مشارکت علمی محققان و دست‌اندرکاران نشریه را در تدوین مقالات به‌شیوه علمی تحلیل نماید. پژوهش حاضر آشکار می‌کند که چه زمینه‌های موضوعی در جریان مبادله اطلاعات حوزه روانشناسی غالب است و رایج‌ترین وسیله مبادله اطلاعات کدام است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کتابسنجی است و از روش تحلیل استنادی استفاده شد. از جمله امتیازات روش تحلیل استنادی، از یک‌سو امکان عملی انجام آن و از سوی دیگر خصوصیت بارز این شیوه در به دور نگهداشتن بسیاری از اعمال نظرهای شخصی و تعصب‌ها از نتایج تحقیق است که احتمالاً در سایر روش‌ها تا حدی دیده می‌شود (صدیقی، ۱۳۸۰). جامعه آماری این پژوهش تمامی مقالات مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی است که از آغاز انتشار (۱۳۸۵) تا ۱۳۹۴ بوده و شامل ۴۰ شماره مجله است. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش سیاهه واری الکترونیکی بود. اطلاعات مربوط به تمامی استنادها (فارسی و لاتین)، انواع منابع اطلاعاتی مورد استناد، تعداد نویسندگان مقالات، حوزه‌های موضوعی، تعداد دست‌اندرکاران مشارکت‌کننده در نگارش مقالات، نویسندگان و منابع اطلاعاتی استناد شده به ترتیب سال انتشار در سیاهه واری مذکور وارد شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی

1- Koley & Sen
3- Fasae

2- Omotayo

(فراوانی، درصد فراوانی و میانگین) و از نرم افزار اکسل برای ورود اطلاعات سیاهه واریسی استفاده شد. جدول و نمودارهای مورد نیاز هم براساس نرم‌افزار اکسل ترسیم شد.

یافته‌ها

در این بخش داده‌های حاصل از پژوهش ارائه می‌شوند و به پرسش‌های پژوهش در قالب جدول‌ها و نمودار پاسخ داده می‌شود.

در این پژوهش، کل مقالات منتشر شده در مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی مورد شمارش قرار گرفت که در مجموع، ۳۵۸ مقاله و میانگین تعداد مقالات محاسبه شده برای هر شماره، ۸/۹۵ مقاله بوده است. با بررسی ۴۰ شماره از مجله مشخص شد که تعداد کل ارجاعات ۱۲۶۲۳ مورد (اعم از فارسی و لاتین) است. همچنین میانگین ارجاع برای هر مقاله ۳۵/۲۶ و هر شماره ۳۱۵/۵۷ است. جدول (۱) تعداد ارجاعات و میانگین ارجاعات در هر سال را نشان می‌دهد.

جدول (۱) توزیع فراوانی، تعداد و درصد مقالات و ارجاعات

ردیف	سال	تعداد مقالات	تعداد ارجاعات	زبان	فراوانی	درصد	میانگین ارجاعات
۱	۱۳۸۵	۲۳	۶۸۸	فارسی	۱۴۱	۵۰/۲۰	۹۱/۲۹
				لاتین	۵۴۷	۵۰/۷۹	
۲	۱۳۸۶	۲۷	۸۲۴	فارسی	۱۴۲	۲۳/۱۷	۵۱/۳۰
				لاتین	۶۸۲	۷۷/۸۲	
۳	۱۳۸۷	۲۹	۱۰۴۱	فارسی	۲۱۲	۳۶/۲۰	۹۰/۳۵
				لاتین	۸۲۹	۶۴/۷۹	
۴	۱۳۸۸	۳۴	۱۲۴۵	فارسی	۲۲۷	۲۳/۱۸	۶۱/۳۶
				لاتین	۱۰۱۸	۷۷/۸۱	
۵	۱۳۸۹	۳۷	۱۱۸۲	فارسی	۲۳۱	۵۴/۱۹	۹۴/۳۱
				لاتین	۹۵۱	۴۶/۸۰	
۶	۱۳۹۰	۳۹	۱۳۵۱	فارسی	۲۴۱	۸۳/۱۷	۶۴/۳۴
				لاتین	۱۱۱۰	۱۶/۸۲	

ردیف	سال	تعداد مقالات	تعداد ارجاعات	زبان	فراوانی	درصد	میانگین ارجاعات
۷	۱۳۹۱	۳۳	۱۱۵۳	فارسی	۲۲۰	۰۸/۱۹	۹۴/۳۴
				لاتین	۹۳۳	۹۲/۸۰	
۸	۱۳۹۲	۴۴	۱۵۵۶	فارسی	۴۱۸	۸۶/۲۶	۳۶/۳۵
				لاتین	۱۱۳۸	۱۴/۷۳	
۹	۱۳۹۳	۴۶	۱۷۸۶	فارسی	۴۳۲	۱۹/۲۴	۸۲/۳۸
				لاتین	۱۳۵۴	۸۱/۷۵	
۱۰	۱۳۹۴	۴۶	۱۷۹۷	فارسی	۵۴۷	۴۴/۳۰	۰۶/۳۹
				لاتین	۱۲۵۰	۵۶/۶۹	
جمع کل		۳۵۸	۱۲۶۲۳		میانگین تعداد ارجاع به ازای هر مقاله = ۳۵/۲۶		

با توجه به بررسی‌های انجام شده ۱۰۵۴ نویسنده در نگارش مقالات مشارکت داشته‌اند که ۷۱۸ (۶۸/۱۲ درصد) مرد و ۳۳۶ (۳۱/۸۸ درصد) زن بودند. در جدول (۲) نویسندگان پرتألیف در انتشار مقالات به همراه تعداد مقالات و درصد مشارکت آن‌ها نشان داده شده است. با نگاهی به این جدول ملاحظه می‌شود که منصور بیرامی از دانشگاه تبریز با ۳۲ مقاله، بیشترین تعداد مقاله را در بین نویسندگان مقالات داراست و تورج هاشمی نصرت‌آباد با ۲۸ مقاله از دانشگاه تبریز و مجید محمودعلیلو با ۲۶ مقاله از دانشگاه تبریز در رتبه‌های بعدی قرار دارند. این سه نفر تقریباً ۸ درصد سهم مقالات این مجله را از ابتدای انتشار تا به حال از آن خود کرده‌اند. اسامی سایر نویسندگان پرتألیف در جدول (۲) آمده است.

جدول (۲) درصد و توزیع فراوانی نویسندگان پرتألیف در انتشار مقالات مجله پژوهش‌های نوین

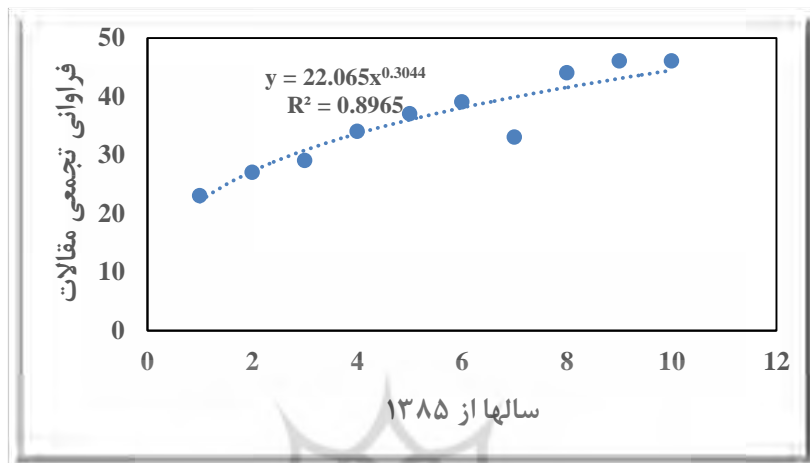
روانشناختی				
رتبه	درصد	فراوانی	نام دانشگاه یا موسسه	نام نویسندگان
۱	۰۴/۳	۳۲	دانشگاه تبریز	منصور بیرامی
۲	۲/۶۶	۲۸	دانشگاه تبریز	تورج هاشمی نصرت‌آباد
۳	۳۷/۲	۲۶	دانشگاه تبریز	مجید محمودعلیلو
۴	۷۱/۱	۱۸	دانشگاه تبریز	جلیل باباپور خیرالدین

رتبه	درصد	فراوانی	نام دانشگاه یا موسسه	نام نویسندگان
۵	۶۱/۱	۱۷	دانشگاه تبریز	عباس بخشی‌پور رودسری
۶	۱۴/۱	۱۲	دانشگاه تبریز	زینب خانجانی
۷	۹۵/۰	۱۰	دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم تهران)	علیرضا مرادی
۸	۹۵/۰	۱۰	دانشگاه تهران	محمدعلی بشارت
۹	۸۵/۰	۹	دانشگاه تبریز	محمدعلی نظری
۱۰	۰/۷۶	۸	دانشگاه تبریز	اسکندر فتحی آذر
۱۱	۰/۷۶	۸	دانشگاه پیام نور تهران	حسین زارع
۱۲	۰/۷۶	۸	دانشگاه تبریز	رحیم بدری گرگری
۱۳	۰/۷۶	۸	دانشگاه ارومیه	فرزانه میکائیلی منیع
	۸۱/۵۹	۸۶۰		سایر نویسندگان
	۱۰۰	۱۰۵۴		جمع کل

همان‌گونه که مشاهده شد این مجله در ۱۰ سال مورد بررسی ۳۵۸ مقاله منتشر نموده است. در پژوهش حاضر همبستگی معنی‌داری بین فراوانی تجمعی سالانه مقالات (Cna) و سال‌های (Y) بین ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴ مشاهده شد (نمودار ۱). در این دوره زمانی، پیشرفت تجمعی به‌وسیله یک معادله به شکل رگرسیون نمایی (معادله ۱) نمایش داده می‌شود:

$$\text{معادله (۱)} \quad Cna = 22.065X^{0.3044}$$

با استفاده از معادله (۱) می‌توان پیش‌بینی کرد که تعداد مقالات با موضوع روانشناسی در مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی با سرعت بالایی در آینده رشد خواهد کرد. حتی می‌توان برآورد کرد که فراوانی تجمعی برودادهای علمی در این حوزه در سال ۱۴۰۴ دو برابر آن در سال ۱۳۹۴ خواهد شد.

نمودار (۱) روند انتشار مقالات در مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی

به‌منظور میزان استفاده از انواع منابع، منابع اطلاعاتی ذکر شده در اسنادها به ۷ دسته شامل کتاب، مجله، پایان‌نامه، گزارش پژوهشی، طرح پژوهشی، منابع الکترونیکی و سایر موارد تقسیم شدند. منظور از منابع الکترونیکی در اینجا بیشتر سایت‌های اینترنتی می‌باشد. سایر منابع از جمله مقالات همایش و کنفرانس و استنادهایی که اطلاعات کتابشناختی آنها کامل نبودند در ردیف سایر منابع قرار گرفتند.

اطلاعات جدول (۳) نشان می‌دهد که در کل مقالات مجله مورد بررسی در بین سال‌های ۸۵-۹۴، در مجموع ۱۲۶۲۳ استناد اختصاص داده شده است که بیشترین میزان استناد مربوط به مجلات با ۸۴۲۵ مورد استناد معادل با ۶۶/۷۵ درصد بوده که حاکی از مقاله محور بودن نویسندگان مقالات فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی است. همانطور که مشاهده می‌شود کمترین میزان استناد مربوط به طرح پژوهشی با ۰/۱۱ درصد صورت گرفته است.

جدول (۳) درصد و توزیع فراوانی انواع اطلاعاتی مورد استناد در مقالات

منابع مورد استناد		فارسی		لاتین		جمع کل
فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	درصد
کتاب	۸۷۹	۲۷/۳۱	۱۸۱۶	۵۰/۱۸	۲۶۹۵	۳۵/۲۱
مجله	۱۱۳۴	۳۴/۴۰	۷۲۹۱	۳۰/۷۴	۸۴۲۵	۷۵/۶۶
پایان‌نامه دکتری	۹۳	۳۰/۳	۷۸	۷۹/۰		
پایان‌نامه کارشناسی ارشد	۴۷۷	۹۶/۱۶	۳۳	۳۳/۰	۷۱۱	۶۴/۵
پایان‌نامه	۱۶	۵۶/۰	۱۳	۱۳/۰		
منابع الکترونیکی	۴	۱۴/۰	۱۳۶	۳۹/۱	۱۴۰	۱۰/۱
گزارش پژوهشی	۲۱	۷۵/۰	۸	۰/۰	۲۹	۰/۲۲
طرح پژوهشی	۱۴	۵/۰	۰	۰/۰	۱۴	۱۱/۰
سایر منابع (مقاله همایش و کنفرانس و ...)	۱۷۳	۱۵/۶	۴۳۶	۴۴/۴	۶۰۹	۸۳/۴
جمع	۲۸۱۱	۱۰۰	۹۸۱۲	۱۰۰	۱۲۶۲۳	۱۰۰

جدول (۴) پر استنادترین کتاب‌های فارسی مورد استناد را نشان می‌دهد، در بین منابع فارسی کتاب روش‌های تحقیق در علوم رفتاری با ۱۴ مورد استناد بالاتر از سایر منابع قرار گرفته است. اسامی سایر کتاب‌های مورد استناد در جدول (۴) آمده است.

جدول (۴) درصد و توزیع فراوانی پر استنادترین کتب فارسی در مقالات مورد بررسی

ردیف	کتاب‌های فارسی مورد استناد	نویسندگان	تعداد	درصد
۱	روش‌های تحقیق در علوم رفتاری	زهره سرمد و همکاران	۱۴	۱/۵۹
۲	خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری- روانپزشکی بالینی	هارولد کاپلان و همکاران	۱۳	۱/۴۸
۳	نظریه‌های شخصیت	شولتز و همکاران	۱۱	۱/۲۵
۴	آسیب‌شناسی روانی	هالچین و همکاران	۱۰	۱/۱۴
۵	خلاصه روانپزشکی	کاپلان و همکاران	۱۰	۱/۱۴
۶	مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی	علی دلاور	۱۰	۱/۱۴
۷	روانشناسی سلامت	ادوارد سارافینو	۹	۱/۰۲
۸	رویکردهای نوین در ارزیابی شخصیت	میرتقی گروسی فرشی	۹	۱/۰۲
۹	مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج	محمدباقر ثنایی و همکاران	۹	۱/۰۲
	سایر موضوعات		۷۸۴	۸۹/۱۹
	جمع کل		۸۷۹	۱۰۰

در بین کتب لاتین نیز بر اساس جدول (۵) کتاب Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders با ۹ استناد بیشترین استناد را به خود اختصاص داده است. سایر کتاب‌های لاتین مورد استناد در جدول (۵) ارائه شده است.

جدول (۵) درصد و توزیع فراوانی پراستنادترین کتب لاتین در مقالات مورد بررسی

ردیف	کتاب‌های لاتین مورد استناد	نویسندگان	فراوانی	درصد
۱	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders	American Psychiatric Association	19	1.05
۲	Abnormal Psychology	Davison, G C. et al	15	0.83
۳	The Handbook of Emotional Intelligence	Taylor, G.J. et al	11	0.61
۴	Attachment and Loss	Bowlby, J.	9	0.50
۵	Educational Psychology	Woolfolk, A.E. et al	9	0.50
۶	Health Psychology	Sarafino, E.P. et al	8	0.44
۷	Schema Therapy: A Practitioner's Guide	Young, J.E., Klosko, J.S., & Eishaar, M.E.	8	0.44
۸	Self-Efficacy: The Exercise of Control	Bandura, A.	7	0.38
۹	Using Multivariate Statistics	Tabachnick, B.G., Fidell, L.S.	7	0.38
۱۰	Generalized Anxiety Disorder: Advances in Research and Practice	Kessler, R. & et al	6	0.33
	Others		1717	94.54
	Total		1816	100

در بین نشریات فارسی مورد استناد، مجله اندیشه و رفتار با ۵۷ استناد، بیشترین استناد را در بین نشریات دیگر داشته است. مجله روانشناسی (۵۰ استناد) و تازه‌های علوم‌شناختی (۴۸ استناد) جزء نشریات پراستناد بوده‌اند. رتبه‌بندی نشریات در جدول (۶) به تفصیل نمایش داده شده است. باتوجه به آمار ارائه شده، می‌توان مجله اندیشه و رفتار و مجله روانشناسی را نشریات هسته در حوزه روانشناسی معرفی کرد.

جدول (۶) درصد و توزیع فراوانی پراستنادترین نشریات فارسی در مقالات مورد بررسی

ردیف	نشریات فارسی مورد استناد	تعداد	درصد
۱	اندیشه و رفتار	۵۷	۱۳/۵
۲	مجله روانشناسی	۵۰	۵۰/۴
۳	تازه‌های علوم شناختی	۴۸	۳۲/۴
۴	خانواده‌پژوهی	۳۹	۵۱/۳
۵	مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران	۳۹	۵۱/۳
۶	پژوهش‌های نوین روانشناختی (روانشناسی دانشگاه تبریز)	۳۹	۳/۵۱
۷	مجله علوم رفتاری	۳۷	۳۳/۳
۸	فصلنامه مطالعات روانشناختی	۳۲	۸۸/۲
۹	روان‌شناسان ایرانی	۲۲	۹۸/۱
	سایر نشریات	۷۴۹	۶۷/۳۶
	کل نشریات مورد استناد	۱۱۱۲	۱۰۰

هم‌چنین در بین نشریات لاتین نیز نشریه Personality and Individual Differences با ۳۶۶ استناد بیشترین استناد را در مقالات مورد بررسی به‌خود اختصاص داده است. داده‌های جدول (۷) پراستنادترین نشریات لاتین مورد استناد را به تفصیل نمایش می‌دهد.

جدول (۷) درصد و توزیع فراوانی پراستنادترین نشریات لاتین در مقالات مورد بررسی

ردیف	نشریات لاتین مورد استناد	فراوانی	درصد
۱	Personality and Individual Differences	366	5/02
۲	Journal of Personality and Social Psychology	268	3/68
۳	Journal of Educational Psychology	160	2/19
۴	Child Development	94	1/29
۵	Behavior Research and Therapy	81	1/11
۶	Journal of Consulting and Clinical Psychology	78	1/07
۷	Behaviour Research and Therapy	73	1/00
۸	Psychological Bulletin	70	0/96
۹	Journal of Anxiety Disorders	68	0/93
۱۰	Journal of Personality	68	0/93
	Others	5965	81.81
	Total	7291	100

یکی از مواردی که در استناد مورد توجه قرار می‌گیرد، استناد به نویسندگان معروف و شاخص در هر حوزه علمی است. توجه به آثار معتبر و دست اول، در نوشته‌های علمی که با استناد پیوند می‌خورد، سبب افزایش ارزش مدرک جدید می‌شود.

نویسندگان فارسی‌پراستناد در جدول (۸) مشاهده می‌شود. محمدعلی بشارت با ۵۱ بار استناد، در جایگاه اول قرار دارد. میرتقی گروسی فرشی با (۳۱ استناد) و علی‌اکبر سیف با (۲۹ استناد) به ترتیب در رتبه دوم و سوم نویسندگان فارسی قرار دارند. نویسندگان دیگر به تفصیل در جدول (۸) ارائه شده‌اند.

جدول (۸) درصد و توزیع فراوانی پراستنادترین نویسندگان فارسی و ترجمه شده

ردیف	نویسندگان فارسی	استندهای فردی	استندهای گروهی	جمع	درصد
۱	بشارت، محمدعلی	۴۱	۱۰	۵۱	۸۱/۱
۲	گروسی فرشی، میرتقی	۲۲	۹	۳۱	۱۰/۱
۳	سیف، علی‌اکبر	۲۵	۴	۲۹	۰۳/۱
۴	دلاور، علی	۱۷	۹	۲۶	۹۲/۰
۵	کدیور، پروین	۶	۱۹	۲۵	۸۹/۰
۶	دادستان، پریخ	۹	۱۴	۲۳	۸۲/۰
۷	هومن، حیدرعلی	۱۷	۳	۲۰	۷۱/۰
۸	کاویانی، حسین	۶	۱۳	۱۹	۶۸/۰
۹	نوابی نژاد، شکوه	۶	۱۳	۱۹	۶۸/۰
۱۰	کاپلان، هارولد، سادوک، بنیامین	۱۱	۵	۱۶	۵۷/۰
	سایر نویسندگان پراستناد			۲۵۵۴	۹۰/۷۹
	جمع کل			۲۸۱۳	۱۰۰

همچنین پراستنادترین نویسنده، در میان نویسندگان لاتین انجمن روانشناسان آمریکا^۱ و ژانگ^۲ با ۳۶ بار استناد رتبه اول را دارند. همچنین بندورا^۳ با ۳۳ استناد و برزونسکی^۴ با ۳۲ استناد جایگاه دوم و سوم را به خود اختصاص داده‌اند. اسامی سایر نویسندگان در جدول (۹) قابل مشاهده است.

1- American Psychiatric Association
3- Bandura

2- Zhang
4- Berzonsky

جدول (۹) درصد و توزیع فراوانی پراستنادترین نویسندگان لاتین

ردیف	پدیدآورندگان	استنادهای فردی	استنادهای گروهی	جمع	درصد
1	American Psychiatric Association	36	0	36	0.37
2	Zhang, L. F.	25	11	36	0.37
3	Bandura, A.	27	6	33	0.34
4	Berzonsky, M. D.	21	11	32	0.33
5	Gross, J. J.	12	19	31	0.32
6	Wells, A.	12	19	31	0.32
7	Pintrich, P. R.	10	20	30	0.31
8	Davidson, R. J.	11	17	28	0.29
9	Eysenck, H. J.	15	13	28	0.29
10	Young, J. E.	14	10	24	0.24
	Others			9492	96.85
	Total			9801	100

یافته‌ها در مورد میزان استناد به منابع فارسی و لاتین در مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی نشان داد، از مجموع ۱۲۶۲۳ استناد، ۲۲/۲۷ درصد (۲۸۱۱) استناد به زبان فارسی، ۷۸/۷۳ درصد (۹۸۸۵) استناد به زبان لاتین می‌باشد که نشان‌دهنده مراجعه بیشتر به منابع لاتین در مقالات این فصلنامه است.

ضریب همکاری گروهی نویسندگان یکی از شاخص‌های مهم علم‌سنجی در نگارش مقالات مجلات است و براساس فرمول زیر محاسبه شده است. لازم به ذکر است که ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان عددی بین صفر و یک است. عدد به‌دست آمده اگر از ۰/۵ بالا باشد نشان‌دهنده آن است که همکاری گروهی بین نویسندگان در سطح مطلوبی قرار دارد و هرچه به عدد صفر نزدیک‌تر باشد نشان‌دهنده ضعیف بودن میزان همکاری گروهی بین نویسندگان می‌باشد.

$$CC = 1 - \left[\sum_{j=1}^k \left(\frac{1}{j} \right) * \frac{F_j}{N} \right]$$

که در این فرمول:

$CC =$ ضریب همکاری نویسندگان

$F_j =$ تعداد مدارک تألیفی دارای تعداد j نویسنده

$J =$ مدارک دارای ۱ نویسنده، ۲ نویسنده، ۳ نویسنده و غیره

$N =$ تعداد کل مدارک منتشر شده

$K =$ بیشترین تعداد نویسنده در مدرک است (حمدی‌پور و کوکبی، ۱۳۹۱).

نتایج نشان داد با توجه به جدول (۱۰) بالاترین ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان مربوط به سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۳ (۰/۶۲) بود. پایین‌ترین ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان نیز متعلق به سال ۱۳۸۵ (۰/۴۸) بود. به طور کلی میانگین ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴ برابر با ۰/۵۷ بود و این بدین معناست که در مجموع، میزان همکاری گروهی بین نویسندگان در مقالات مورد بررسی در سطح متوسطی قرار دارد و نویسندگان مقالات مایل به همکاری گروهی با یکدیگر بودند.

جدول (۱۰) ضریب همکاری گروهی نویسندگان مقالات

ردیف	سال	تعداد مقالات	ضریب همکاری نویسندگان
۱	۱۳۸۵	۲۳	۴۸/۰
۲	۱۳۸۶	۲۷	۵۷/۰
۳	۱۳۸۷	۲۹	۴۹/۰
۴	۱۳۸۸	۳۴	۶۲/۰
۵	۱۳۸۹	۳۷	۵۲/۰
۶	۱۳۹۰	۳۹	۶۱/۰
۷	۱۳۹۱	۳۳	۶۱/۰
۸	۱۳۹۲	۴۴	۶۰/۰
۹	۱۳۹۳	۴۶	۶۲/۰
۱۰	۱۳۹۴	۴۶	۵۹/۰
۱۱	جمع کل	۳۵۸	۵۷/۰

داده‌های جدول (۱۱) پراکندگی موضوعی مقالات را نشان می‌دهد که در این زمینه مقالات مربوط به موضوع افسردگی با فراوانی ۱۶ (۱/۱۸ درصد) بیشترین میزان استفاده را در زمینه موضوعی به خود اختصاص داده است و سپس حوزه‌های مربوط به اضطراب و هوش هیجانی هر کدام با فراوانی ۱۱ (۰/۸۱ درصد) و پیشرفت تحصیلی و دانشجویان هر کدام با ۱۰ مورد (۰/۷۴ درصد) در مرتبه بعدی قرار دارند.

جدول (۱۱) درصد و توزیع فراوانی پراکندگی موضوعی مقالات نشریه

درصد	فراوانی	واژگان کلیدی
۱۸/۱	۱۶	افسردگی
۸۱/۰	۱۱	اضطراب
۸۱/۰	۱۱	هوش هیجانی
۷۴/۰	۱۰	پیشرفت تحصیلی
۷۴/۰	۱۰	دانشجویان
۶۶/۰	۹	پرخاشگری
۵۹/۰	۸	رضایت از زندگی
۵۹/۰	۸	رضایت زناشویی
۵۹/۰	۸	عزت نفس
۵۲/۰	۷	سلامت روانی
۵۲/۰	۷	شخصیت
۴۴/۰	۶	روایی
۴۴/۰	۶	سبک‌های دلبستگی
۴۴/۰	۶	شادکامی
۴۴/۰	۶	عملکرد تحصیلی
۴۴/۰	۶	کمال‌گرایی
۴۴/۰	۶	مهارت‌های اجتماعی
۸۹/۵۹	۱۲۱۴	سایر موضوعات
۱۰۰	۱۳۵۵	جمع کل

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر بر آن بود که به تحلیل استنادی مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی از آغاز انتشار (۱۳۸۵) تا سال ۱۳۹۴ بپردازد. نتایج نشان داد که در مجموع ۳۵۸ مقاله چاپ شده، از ۱۲۶۲۳ منبع استفاده شده است که میانگین تعداد استناد به ازای هر مقاله ۳۵/۲۵ و برای هر شماره ۳۱۵/۵۷ استناد است (سال ۱۳۹۴ با میانگین ۳۹/۰۶ استناد بیشترین و سال ۱۳۸۵ با ۲۹/۹۱ استناد کمترین)، که میانگین متوسطی است و نشان‌دهنده این مطلب است که نویسندگان به اهمیت استناد پی برده‌اند و لازم است مقالات خود را بر اساس متون علمی مدون پیشین تدوین کنند این یافته‌ها با نتایج پژوهش زارعی و خداداد شهری (۱۳۹۳) در زمینه تعداد استنادهای مقالات همخوانی دارد.

یافته‌های پژوهشی نشان داد که مجلات بالاترین میزان استناد را به خود اختصاص داده‌اند. پس از آن کتاب در مرتبه دوم و کمترین میزان استناد مربوط به طرح‌های پژوهشی است این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های زارعی و خداداد شهری (۱۳۹۳)، آقامحمدی و بصیرنیا (۱۳۹۳)، زارعی، آذربخش، خداداد شهری (۱۳۹۴) و ازما و آسوگوا (۲۰۱۴)، که در این پژوهش‌ها بیشترین میزان استناد به کتاب تعلق داشته، همخوانی ندارد و با نتایج پژوهش‌های کولی و سین (۲۰۰۳)، اوموتایو (۲۰۰۴)، باناتپانوار، بیرادار و کاناپاناوار (۲۰۱۳) در زمینه استناد بیشتر به مقالات مجلات همخوانی دارد. استناد بیشتر به مقالات مجلات در این پژوهش و پژوهش‌های مشابه، می‌تواند مربوط به روزآمدی، کثرت و سهولت دسترسی به آنها باشد. با توجه به پژوهش‌هایی که در حوزه‌های مختلف قبلاً صورت گرفته است، چنین به نظر می‌رسد که استنادها با گذشت زمان از کتاب محوری به مقاله محوری تبدیل شده است. همچنین در پژوهش‌های امروزی با توجه به رشد روزافزون منابع الکترونیکی و به دلیل سرعت بیشتری که در روزآمدی اطلاعات در چرخه انتشار دارند، انتظار می‌رفت از این منابع بیشتر استفاده شده باشد. اما به نظر می‌رسد که عواملی نظیر عدم شناخت یا دسترسی به این منابع و یا عدم آشنایی مؤلفان با شیوه درج اطلاعات کتاب‌شناختی در این امر مؤثر بوده است.

پراستنادترین کتب فارسی روش‌های تحقیق در علوم رفتاری و در بین کتب لاتین *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* می‌باشد. همچنین در بین نشریات فارسی، مجله اندیشه و رفتار و در بین نشریات لاتین *Individual Differences* جزء پراستنادترین منابع بوده است. ۷۷/۷۳ درصد کل استنادها به منابع لاتین و ۲۲/۲۷ درصد به منابع فارسی صورت گرفته است این یافته‌ها با نتایج پژوهش آقامحمدی و بصیرنیا (۱۳۹۳) و زراعی، آذربخش، خدادادشهری (۱۳۹۴) در زمینه استفاده بیشتر از زبان فارسی در استنادها، همخوانی ندارد. به نظر می‌رسد وجود بیشتر منابع حوزه روانشناسی به زبان لاتین از دلایل استناد بیشتر از این منابع باشد بنابراین به در مقالات این مجله به منابع فارسی کمتر استناد شده است و تنها پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های فارسی به نسبت بیشتری از پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های لاتین مورد استناد قرار گرفته‌اند.

از بین نویسندگان پرتألیف در انتشار مقالات، منصور بیرامی به‌عنوان پرتألیف‌ترین نویسنده این مجله شناخته شده است. روند انتشار مقالات نشان داد که نظم انتشارات در این مجله رعایت شده است و اگر همین روند در انتشار مقالات مجله طی شود در ۱۰ سال آینده شاهد روندی صعودی انتشار مقالات خواهیم بود به طوریکه که تعداد انتشار مقالات در سال ۱۴۰۴ به دو برابر خود خواهد رسید.

در بین موضوعات مورد پژوهش افسردگی، اضطراب و هوش هیجانی بیشتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. به نظر می‌رسد انتشار بیشتر مقالات در این حوزه‌ها دلیل بر اهمیت این موضوعات دارد و لازم است مسئولین امر در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های سلامت روانی به مسائل و مشکلاتی که جامعه با آن مواجه است، توجه نمایند.

۱۰۵۴ نویسنده در نگارش مقالات مشارکت داشته‌اند که مردان مشارکت بیشتری نسبت به زنان از خود نشان داده‌اند که این یافته‌ها با نتایج پژوهش آقامحمدی و بصیرنیا (۱۳۹۳) در زمینه انتشار بیشتر مقالات توسط مردان همخوانی دارد.

درباره میزان همکاری نویسندگان، نتایج نشان داد که بیشترین میزان همکاری گروهی در بین نویسندگان، دو نویسنده‌ای و سه نویسنده‌ای بوده است. میزان ضریب همکاری

گروهی میان نویسندگان ۰/۵۷ است که وضعیت مطلوب همکاری بین نویسندگان مجله را نشان می‌دهد این یافته‌ها با نتایج پژوهش زارعی و خداداد شهری (۱۳۹۳) و ازما و آسوغوا (۲۰۱۴)، همسو نیست و نشان می‌دهد نویسندگان مقالات مجله پژوهش‌های نوین روانشناختی به کار گروهی تمایل دارند.

تعیین پراستنادترین نویسندگان نشان داد که محمدعلی بشارت در میان نویسندگان فارسی و Zhang, L.F. در بین نویسندگان لاتین بیشترین میزان استناد را داشته‌اند.

در بررسی حاضر بیشترین استنادها به مقالات مجلات و کتاب‌ها صورت گرفته، اما استناد به سایر مدارک نظیر مجموعه گزارش‌ها و طرح‌های پژوهشی خیلی کم بوده است. با توجه به اهمیتی که این‌گونه مدارک در زمینه تحقیقات به خصوص تحقیقات تخصصی دارند، پیشنهاد می‌گردد که کتابخانه‌های دانشگاه تبریز در مجموعه سازی منابع اطلاعاتی مورد نیاز، بر روی این منابع تمرکز نمایند. در این پژوهش با توجه به مشکلات و نقص‌هایی که در تهیه فهرست منابع مشاهده شد، پیشنهاد می‌شود نشریه پژوهش‌های نوین روانشناختی با یک ویراستار آشنا با روش‌های استناددهی همکاری کند. و جهت رعایت یکدستی، صحت و دقت استنادها و نیز رعایت استانداردها و قواعد کتابشناختی، پژوهشگران و نویسندگان مقالات تشویق شوند از نرم‌افزارهای مدیریت استنادها از جمله Endnote استفاده نمایند. همچنین در پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود که با استفاده از تحلیل استنادی، تحقیقات مشابهی در سایر مجلات همین حوزه در سایر مراکز پژوهشی و آموزش عالی صورت گیرد و نتایج آن با یافته‌های تحقیق حاضر مقایسه شود.

تاریخ دریافت نسخه اولیه مقاله: ۱۳۹۷/۰۲/۱۴

تاریخ دریافت نسخه نهایی مقاله: ۱۳۹۷/۰۵/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۷/۲۵

منابع

- آذربایجانی، مسعود (۱۳۹۱). کاستی‌های دانش روانشناسی در ایران. راهبرد فرهنگ، ۷-۲۶.
- آقامحمدی، جواد و غلامرضا بصیرنیا (۱۳۹۳). تحلیل استنادی مقالات نشریه مهندسی فرهنگی منتشر شده بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲. مهندسی فرهنگی، ۸(۷۹)، ۴۵-۶۱.
- تیمورخانی، افسانه (۱۳۸۱). تحلیل استنادی مقالات تالیفی فصلنامه کتاب. فصلنامه کتاب، ۱۱۳(۳)، ۳۲-۴۵.
- حری، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم حدیث. نشر دانش، ۴(۱۳)، ۱۱-۱۷.
- حمدی‌پور، افشین و مرتضی کویکی (۱۳۹۱). بررسی کمی و مصورسازی ساختار مدیریت اطلاعات. پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات، ۲۸(۱)، ۳۹-۷۰.
- زارعی، عیسی؛ آذربخش، سیدعلی محمد و نیره خدادادشهری (۱۳۹۴). تحلیل استنادی و محتوایی مقالات فصلنامه مطالعات ملی (شماره‌های ۱۶-۵۸). فصلنامه مطالعات ملی، ۱۶(۱)، ۱۵۱-۱۶۵.
- زارعی، عیسی، خداداد شهری، نیره (۱۳۹۳). تحلیل استنادی و محتوایی مقالات فصلنامه مطالعات راهبردی (شماره‌های ۶۲-۴۶). فصلنامه مطالعات راهبردی، ۱۷(۱)، ۱۷۵-۱۹۶.
- سلطانی، پوری و فروردین راستین (۱۳۸۱). دانشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: فرهنگ معاصر.
- سامانه ارزیابی نشریات علمی (۱۳۹۴). آئین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور [نوشته سایت]. بازیابی شده در ۱۵ آذر ۱۳۹۴، از <http://journals.msrt.ir>.
- صدیقی، مهری (۱۳۸۰). تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ‌التحصیلان حوزه علوم زمین موجود در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران. فصلنامه اطلاع‌رسانی، ۱۷(۲و۱)، ۲۷-۳۹.
- فروزانی، نوشین (۱۳۸۲). تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته مهندسی معدن دانشکده فنی دانشگاه تهران از سال ۱۳۷۹-۱۳۷۰. کتابداری، ۴۰، ۱۰۳-۱۲۲.
- قهنویه، حسن؛ موحدی، فریده؛ یارمحمدیان، محمدحسین و سیما عجمی (۱۳۹۰). تحلیل محتوایی و استنادی مقالات چاپ شده در مجله علمی - پژوهشی "مدیریت اطلاعات سلامت". مدیریت اطلاعات سلامت، ۸(۱)، ۸۶-۹۶.
- محمودی، زلیخا و مریم اخوتی (۱۳۸۷). تحلیل استنادی مقاله‌های پنج مجله علمی فارسی کتابداری و اطلاع‌رسانی بین سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۵. علوم و فناوری اطلاعات، ۲۴(۲)، ۴۹-۶۴.

- مقصودی، مجتبی و رضا دوستدار (۱۳۹۲). تحلیل توصیفی و استنادی مقالات پژوهش‌نامه علوم سیاسی. پژوهشنامه علوم سیاسی. ۱۹(۱)، ۳۳-۵۹.
- همایی، بهروز؛ سلیمانی، راضیه و ابراهیم افشار (۱۳۹۰). تحلیل استنادی مقالات فصلنامه علمی - پژوهشی معرفت فلسفی (شماره‌های ۱-۳۰). پژوهش. ۳(۱)، ۱۷۵-۱۹۴.
- Banateppanvar, K., Biradar, B.S., & Kannappanavar, B.U. (2013). Citation analysis of doctoral theses in botany submitted to Kuvempu University. India: A case study. *Collection Building*. 32(1), 12-20.
- Ezema, I.J. & Asogwa, B.E. (2014). Citation Analysis and Authorship Patterns of Two Linguistics Journals. *Portal: Libraries and the Academy*. 14 (1), 67-85.
- Fasae, J.K. (2011). Citation analysis of M.Tech theses submitted to the Department of Agricultural Economics and Extension, Federal University of Technology Akure, Nigeria. *Collection Building*. 30(4), 179-183.
- Koley, S., & Sen, B.K. (2003). Indian Journal of Physiology and Allied sciences: An analysis of citation pattern. *Annals of Library and Information Studies*. 50(1), 23-26.
- Omotayo, B. (2004). A content analysis of Ife psychologia, 1993-2002. *The International & Library Review*. 36(2), 95-103.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی